

Steg 2: Så använder du en dataspecifikation från Nationell Dataverkstad

När du har valt en datamängd att publicera (Steg 1) är nästa steg att säkerställa att den följer Nationella Dataverkstadens (NDV) dataspecifikationer. Det gör datamängden jämförbar och möjlig att kombinera med andras, vilket ökar nyttan för både användare och publicerande organisationer.

Bra roller att ha med i arbetet

- Verksamhetsrepresentant – verifierar att fälten i specifikationen matchar verksamhetens data.
- Dataförvaltare/datakoordinator – ansvarar för att strukturera om och kvalitetssäkra data enligt specifikationen.
- IT/teknisk förvaltning – hanterar systemstöd, exportformat och tekniska anpassningar.
- Öppna data-/informationsstrateg – säkerställer att rätt version av specifikationen används och att dokumentation är komplett.

Följ den senaste versionen

Gå till [Dataportal.se](https://dataportal.se) och sök fram specifikationen för den datamängd ni ska arbeta med. Specifikationer som är märkta med "Aktuell" (t.ex. v2.0.0) är den som ska användas. Följande märkningar finns i specifikationerna:

- Aktuell: Versioner märkta Aktuell är stabila och rekommenderade.
- Avvecklad: Versioner märkta Avvecklad (t.ex. v1.0.0) ska inte användas. Se dokumentationen för vilken version som ersatt den.
- Ändringslogg: Läs ändringsloggen (changelog) för att förstå skillnader mot tidigare versioner. Det underlättar när ni ska uppdatera.

Till varje specifikation finns en användarhandledning för nedladdning. Där information om hur data ska struktureras, vilka fält som behövs och i vilket format de ska anges.

- Använd exemplen:
 - o Jämför dina egna data med de exempel som följer med specifikationen för att säkerställa att allt stämmer.
- Publicera rätt:
 - o Säkerställ att dina data följer specifikationen, publicera dem och ange tydligt vilken version som används
 - o Använd fältet "Uppfyller" och hänvisa till rätt version av specifikationen ni följer
 - o Vill ni kan ni även använda fältet "Versionsanteckningar" och ange till exempel "Följer NDV Adressdatamodell v2.0.0".

Håll dig uppdaterad

Det tillkommer kontinuerligt specifikationer för nya datamängder samt även uppdaterade versioner av datamängder. Det är därför bra att följa utvecklingen så ni inte missar att ta del av något som kan ytterligare underlätta ert arbete.

- Följ Dataportal.se: På specifikationens sida listas även Kommande versioner (t.ex. v3.0.0-alpha). Dessa är inte klara att använda men visar vad som är på gång.
- Prenumerera på nyheter: Följ Nationella dataverkstadens (NDV) arbete genom att ta del av den månatliga lägsrapporten, följ också LinkedIn-sidan samt nyheter från DIGG.
- Delta i dialogen: Gå på webinarier, forum eller workshops när nya versioner presenteras. Här kan ni ställa frågor, framföra förslag och påverka utvecklingen.
- Titta i Git-repositoriet: Vill ni följa arbetet i detalj finns utvecklingsgrenarna i NDV:s Git-repo (länk finns på Dataportal.se).

Tips för att lyckas

- Börja alltid med den version som är märkt Aktuell.
- Planera för kommande versioner, särskilt om ni vet att era data kommer behöva uppdateras regelbundet.
- Använd exempel och handledning som stöd – det sparar tid.
- Kontakta NDV om ni behöver hjälp – de finns till för att stötta er och är finansierade av regionerna för att göra just detta..

Checklista för Steg 2

- ✓ Har vi hittat rätt specifikation på Dataportal.se?
- ✓ Har vi kontrollerat att versionen är märkt Aktuell?
- ✓ Har vi läst användarhandledningen?
- ✓ Har vi jämfört våra data med exemplen?
- ✓ Har vi dokumenterat vilken version vi använder?
- ✓ Har vi plan för att följa nya versioner?

👉 När datamängden följer en NDV-specifikation är ni redo för Steg 3: Publicering och förvaltning